

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОЕКТ

BG16M1OP002-5.003-0004 “Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Смолян”

На 01.07.2019 г. в сградата на МОСВ се подписа договор за безвъзмездна финансова помощ между Министър на околната среда и водите - Нено Димов и Кмета на община Смолян – Николай Мелемов.

Проекта включва изпълнение на мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Смолян, чрез подмяна на отоплителните уредби на домакинствата.

Проекта ще се изпълнява на два етапа. Осигурения финансов ресурс по проекта е в размер на **9 604 317,86 лв.** Срок за изпълнение на проекта **58 месеца.** Срок за физическо изпълнение на дейностите по проекта **53 месеца.**

Първи етап включва изпълнението на следните дейности:

- 1. Проучване на нагласите на населението** - ще се проведе проучване за нагласите на домакинствата за участие в проекта, адресиращ замърсяването от битовото отопление. Проучването следва да обхване не по-малко от 4000 домакинства в т. ч. не по-малко от 2000 заинтересовани лица над 18 години. Резултатите от проучването ще подпомогнат изпълнението на проекта, като осигурят информация за вида на използваното гориво от домакинствата, както и техническите и финансовите параметри, при които същите имат нагласа за участие в бъдещи дейности свързани с намаляване на замърсяването от битовия сектор. Въз основа на проучването ще се извърши и актуално картиране (обработка и анализ на данните от въпросника, като същите следва да бъдат и пространствено разположени върху карта на гр. Смолян, така че да се получи актуална, комплексна, електронна географска карта) на източниците на замърсяване по верифицираните данни от проучването. Проведеното проучване ще предостави актуална информация за това дали и при какви условия гражданите на съответната община, които се отопляват на дърва и въглища, биха заменили отоплителните си устройства на твърдо гориво, както и с каква алтернативна форма на отопление (съгласно допустимите мерки по настоящата процедура);
- 2. Организирането и провеждането на разяснителната/обучителна кампания** - цели повишаване на познанията на обществеността, относно вредното влияние от превишаване нормите на фини прахови частици върху здравето на населението и върху околната среда, както и да популяризира мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух. При реализирането на дейността ще се акцентира върху определена приоритетност на алтернативните възможности за отопление, съобразена със специфичните географски, климатични, екологични, социални и демографски характеристики на общината. При приоритизирането за всяка една възможност ще се отчете стойността на намаленото количество ФПЧ10, съотнесена към средната прогнозна цена, която

ДФП № BG16M1OP002-5.003-0004-C01, проект № BG16M1OP002-5.003-0004 „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Смолян“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020, по процедура BG16M1OP002-5.003 „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух“, приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“

едно домакинство ще заплаща за отоплителен сезон, използвайки съответната възможност/алтернатива. Разработването на цялостна разяснителна кампания, включва създаване на концепция за нейното реализиране от страна на общината, подбор и представяне на подходяща информация за вредното влияние от замърсяването с фини прахови частици върху здравето на населението, околната среда, начина на живот и др. В зависимост от атмосферните условия, източниците на замърсяване и други фактори, влияещи върху КАВ ще се подготви анализирана, верифицирана и структурирана специфична информация и данни, необходима за дефиниране на конкретни мерки в случаи на замърсяване на атмосферния въздух, през различните сезони на годината, които следва да бъдат предприемани, както от отговорните интуиции на местно ниво, така и от населението;

3. Изготвяне на анализ на ситуацията по отношение видовете отопление по квартали - В

рамките на дейността ще се извърши анализ на ситуацията по отношение видовете отопление по квартали и техния принос към замърсяването на въздуха, както и на възможностите на домакинствата в тези райони да преминат към алтернативна форма на отопление в кратко-, средно- и дългосрочен план. Анализът ще предостави цялостната визия за подхода по който ще бъдат подменени отоплителните устройства на твърдо гориво, включително приоритизация на кварталите и на приложимите мерки (алтернативи на отопление), отчитайки както наличната към момента на извършване на анализа отоплителна инфраструктура, така и рентабилността на инвестициите (от гледна точка на цена/намалено количество ФПЧ10, прогнозни разходи на домакинство за избрана алтернатива за отоплителен сезон). Анализът ще отчете и общите екологични, социално-икономически и географски и климатични характеристики на общината и на всеки район (където е приложимо). Реализирането на дейността и изготвянето на анализа ще позволи да се определят необходимите разходи по квартали, за: подмяна на стационарни индивидуални и многофамилни домакински горивни устройства на твърдо гориво; прилагане на мерки за алтернативно отопление на жилищни райони, състоящи се от индивидуални къщи и/или малки многофамилни сгради, използващи твърдо гориво за отопление; подготовка на необходимия картен материал, места с „горещи точки“, райони с домакинства с проявили интерес към включване в дейностите от втори етап на настоящето проектно предложение, райониране, концентрация на население и друга информация;

4. Разработване на Механизъм за осигуряване на приоритетност на инвестициите - В

рамките на настоящата дейност ще се определи прогнозен размер на приходите в резултат от предаването за последващо третиране на подменените стари отоплителни устройства. Старите отоплителни устройства следва да бъдат демонтирани преди извършване на дейностите по доставка и монтаж на новите отоплителни устройства. За демонтираните отоплителни устройства ще се осигури тяхното законосъобразно третиране, чрез предаване на лица, притежаващи разрешени документи за извършване на такъв вид дейност. Разработеният механизъм ще осигури извършването на оценка

www.eufunds.bg

ДФП № BG16M1OP002-5.003-0004-C01, проект № BG16M1OP002-5.003-0004 „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Смолян“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020, по процедура BG16M1OP002-5.003 „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух“, приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“

и прогноза на очакваните количества генерирани отпадъци от предаването на старите отоплителни уреди от населението. Механизмът трябва да позволява оценка на разходите от генерирането на отпадъка, през неговото предаване и транспортиране, до неговото оползотворяване/рециклиране до края на жизненият му цикъл. Съобразявайки се с условието, че формираните приходи от продажбата на старите отоплителни уреди, не могат да се използват за извършване на икономическа дейност, механизмът следва да дефинира, обоснове и остойности всички дейности по предаване, събиране, транспортиране до окончателно третиране на старите уреди за отопление;

5. Изготвяне на анализи, оценки, обосновки, изследвания за целите на подготовка на втория етап на проектното предложение - Всички анализи, оценки, обосновки и изследвания ще се извършват след обследване на място и посещения на заинтересованите за включване в проекта домакинства.

Заложените в рамките на втори етап мерки са насочени към домакинства, постоянно обитаващи еднофамилни жилищни сгради или многофамилни жилищни сгради до 2 етажа, с по-малко от 6 самостоятелни жилищни обекта или многофамилни сгради с над 3 етажа и над 6 самостоятелни жилищни обекта. В случаите на многофамилни сгради с над 3 етажа и над 6 обекта ще се изисква от крайните получатели, представянето на информация, че в сградата не са били и не се извършват инвестиции за същите мерки, финансирани от Националната програма за енергийна ефективност, ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г., DESIREE, REECL и др. финансови източници и донори. Броят на отоплителните устройства, които ще се подменят в тези сгради се определя въз основа на отопляваните самостоятелни обекти, като сумарните емисии на ФПЧ10 на отделните нови устройства не следва да надвишават емисиите на ФПЧ10 от подмененото общо отоплително устройство на дърва/въглища в сградата. В многофамилни сгради в които група от самостоятелни обекти ползват общо локално отопление, изготвените като част от настоящата дейност анализи и изследвания ще съберат, верифицират, обобщят и синтезират информация и данни за наличието на сдружение на собствениците. За всяка от проучваните алтернативи ще се опишат и разгледат приложимите специфики за отопление при прилагането ѝ във всеки тип идентифицирана по проекта сграда. За да се гарантира ефективността и ефикасността на инвестицията при многофамилните жилищни сгради, ще се дава приоритет на санирани такива, отчитайки резултатите от изпълнението на дейност 6 от проектното предложение. В рамките на настоящата дейност ще се изготви и техническата спецификация към процедурата за закупуване, доставка и инсталиране на устройствата, предмет на втори етап на проекта;

6. Определяне на средни/пределни цени - В рамките на настоящата дейност ще се изготви финансов анализ, базиран на резултатите от дейности от 3 до 8 от проектното предложение. За целта ще се актуализира и систематизира наличната и допълнително събирана за целта информацията и данни, необходими за изготвянето на финансовият анализ. Изчислението на разходите за подмяна на използваните от домакинствата уреди за отопление на дърва, въглища и

www.eufunds.bg

ДБФП № BG16M1OP002-5.003-0004-C01, проект № BG16M1OP002-5.003-0004 „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух в Община Смолян“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020, по процедура BG16M1OP002-5.003 „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух“, приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“

др. с ниско емисионни инсталации ще се изчисли след провеждане на пазарно проучване. Определянето на средни/пределни цени за единица продукт ще се отчетат специфичните характеристики на цевите групи на проекта, на обитаваният имот, характеристиките за отопление, вентилация и климатизация, конструкция, изложение, етажност, вътрешно/външно разположение на жилищен имот в сграда, изолация и др. приложими към предмета на дейността специфични характеристики. За определяне на пределните цени в анализа ще се разгледат и отчетат и стойности от предишни аналогични договори, получени оферти, проучване в интернет и или други източници. Резултатите от изготвеният анализ ще се използват при остойностяването на вторият етап на проектното предложение;

Втори етап включва изпълнението на следните дейности - закупуването, доставката и подмяната на определените в рамките на първият етап от проекта отоплителни устройства. Неразделна част от дейностите през втората част от проекта са демонтажа и предаването на старите устройства на обхванатите домакинства.

С реализирането на проектното предложение ще допринесе за подобряване качеството на атмосферния въздух в община Смолян, чрез намаляване наднормените нива на фини прахови частици и индиректно на азотни оксиди. Заложените дейности са насочени към подкрепа на мерки, свързани с провеждане на проучвания, изследвания, информационни и разяснителни кампании, в резултата от изпълнението на които ще се реализират и конкретни инвестиционни мерки, насочени към идентифицираният като основен източник на замърсяване с ФПЧ10 битовото отопление, попадащи в обхвата на мерките от Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018-2024 г.) и допринасящи към целите на Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха съгл. Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 година за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители.

Реализираните с проектното предложение мерки, заедно с други мерки, подкрепени от различни източници на финансиране по европейски и национални програми, както и със средства от общинския бюджет ще допринесат и за изпълнение ангажиментите на страната по подобряване управлението на качеството на въздуха и ще подпомогнат постигането на целите, произтичащи от националното законодателство, транспониращо изискванията на Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 година относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (Директива 2008/50/ЕО).

www.eufunds.bg

